

REFERAT IN - Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit d. 17-02-2022

Mødedato Torsdag d. 17. februar 2022 kl. 15:00

Mødested Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap ataatsimiittarfiani
Imaneq 34, 2. sal

Indholdsfortegnelse

Imaqarniliaq.....	3
-------------------	---

Punkt .: Imaqarniliaq

Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerannit imaqarniliaq

Februaarip 17-ianni 2022, nal 15:00 ataatsimiinneq.

*Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititap ataatsimiittarfiani
Imaneq 34, 2. sal*

Ilaasortat

Karin Pedersen Thorsen, siulittaasoq	Siulersuisunut ilaasortaq, Inooqat
Arnajaaq Lyngge, siulittaasup tullia	Autismeqartut Kattuffianni siulersuisunut ilaasortaq
Lisa Nielsen	Siulittaasoq, Kalaallit Nunaanni Tusilartut Kattuffiat KTK
Cecilie Marie Jakobsen	Siulittaasoq, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat NIIK aamma siulersuisunut ilaasortaq, Sugisaq
Inge Olsvig Brandt	Kommunalbestyrelsimut ilaasortaq.
Mathias Knude Brusgaard	Inunnut innarluutilinnut aamma Tarnimikkut nappaatilinnut fagcheffi
Riikki Grønvold	Atuarfinnut immikkoortortami fagchef
Vivi Christiansen	Innersuussisoqatigiinni Immikkoortortami aqutsisoq
Cecilie V. Schierbeck	Oqartussaaffeqarfimmi fagcheffi

**Taaseqataasinnaanatik
ataatsimeeqataasartut**

Naja Anelouise Heilmann	Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni allatsi
-------------------------	---

Peqataasinnaangitsut: Inge Olsvig, Arnajaaq Lyngø, Cecilie Marie Jakobsen

Sags id:	EMN-2021-11568
----------	----------------

Imarisai

1.	Oqaluuserisassat akuerineqarnerat	3
2.	Immikkoortut ilisimatitsissutit.....	3
2.1	Maannakkut qujanaq, ilaasortangortorlu tikilluarit	3
2.2	Sulinermi atortussat/Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnut iliuusissatut pilersaarutitut siunnersuutit Arnajaaq Lyngemut saqqummiunneqartut	3
2.3	Workshops.....	4
3.	Immikkoortut aalajangiiffisassat.....	4
3.1	Oqaluuserisassat nutaamik aaqqissuunneqarneri	4
3.2	Imaqarniliap ataatsimeeqataasunut nassiunneqartarnerat.....	5
3.3	Ataatsimiinnissamut tullermut immikkoortunik nassiussisarneq	5
3.4	2022-mi Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ukiumut ataatsimiiffissaattut siunnersuut	5
3.5	Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suleriaasissaatut siunnersuut 2021-2025	6
4.	Siunnerfiit	7
4.1	Anguniakkat aalajangersimasut.....	7
5.	Taasariaqartut allat.....	8
5.1	Kommunini assigiinngitsuni inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit assigiinngitsut.....	8
5.2	Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiisimasut suliarisimasat.....	9

1. Oqaluuserisassat akuerineqarnerat

Inassuteqaat: Oqaluuserisassat akuersissutigineqassasut.

Aalajangerneq: Akuerineqarput.

2. Immikkoortut ilisimatitsissutit

2.1 Maannakkut qujanaq, ilaasortanngortorlu tikilluarit

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Oqartussaaffeqarfiani fagchef Cecilie V. Schierbeck utaqqiisaasumik Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni ilaasortaagallarsimavoq Innarluutilinnut tarnikkut nappaatilinnullu Immikkoortortaqaqfimmil fagchefitut atorfiup inuttalerneqarnissaata tungaanut.

Maanna Innarluutilinnut tarnikkut nappaatilinnullu Immikkoortortaqaqfimmil nutaamik fagchefeqalermat Cecilie V. Schierbeck Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni naggataamik ataatsimeeqataavoq. Cecilie V. Schierbeck qutsavigalugulu inuulluaqqarput, taavalu Mathias Knude Brusgaard Kommuneqarfik Sermersuumi Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni nutaamik ilaasortanngorneranik tikilluaqqullugu.

Inassuteqaat: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasq.

Aalajangiineq: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq Cecilie oqaaseqaateqarluni, qujassuteqarpoq paasissutissiissutigalugulu, Oqartussaaffeqarfiup tungaaniit siunnersuisooqatigiit arlaanik pisariaqartitsissappata piareersimajumaarluni.

Mathias Knude Brusgaardip paasissutissiissutigaa, siunnersuisooqatigiinni suleqataanissani qilanaaralugu, aammalu siunnersuisooqatigiit kissaatigissappasuk Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi immikkoortortat pisariaqartinneqarsinnaasut sapinngisani tamaat peqataatinniartassallugit.

2.2 Sulinermit atortussat/Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnut iliuusissatut pilersaarutitut siunnersuutit Arnajaaq Lyngemit saqqummiunneqartut

Immikkoortoq tusaatissatut tiguneqarpoq, Arnajaaq Lyngemut ataatsimeeqataasinnaanani nalunaarmat, taamaattumillu immikkoortoq saqqummiussinnaanngimmagu.

Immikkoortoq tulliani inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni oqaluuserineqassappat Arnajaaq allatsimut attaveqassaaq, oqaluuserisassanut ilannguteqqinneqarniassammat.

Inassuteqaat: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Aalajangerneq: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq

2.3 Workshops

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit siusinnerusukkut eqqartornikuuaat, siunnersuisooqatigiit sunik anguniagaqarnissaat pillugu siuarsaataasumik workshoppeqarusullutik.

Tassunga tunngatillugu inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqallinniarput, anguniassat suunerinik erseqqissaateqartoqarnissaa aammalu suliaasat qanoq tulleriinnilersorneqassanersut pillugit.

Siunnersuisooqatigiit erseqqissunik sunik anguniagaqassanersut pillugit isumassarsiornissamut tunngatillugu peqatigiiffiit/kattuffiit allat Nunatsinni inuit innarluutillit atugarisaannik pitsanngorsaasoqarnissaanik soqutigisallit aggersarneqassapput.

Workshoppertoqannginnerani suleqatigineqartut allat ataatsimeeqatigineqassapput

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit sinnerlugit Inuit innarluutillit Illersuisoqarfiat Tilioq Namminersorlutik Oqartussat ataanni illersuisoqarfik politikikkut attuumassuteqanngitsoq Sisimiuniittoq mailikkut allaffigineqarpoq, imminnut ilisaritissinnaanersut makkulu pillugit saqqummiussaqaarsinnaanersut:

- Inuit innarluutillit atugarisaannik pitsanngorsaananissamut sunik siunnersuutissaqarnersut.
- Isumartik naapertorlugu Kommuneqarfik Sermersooq sunik unammilligassaqaarnersooq suliareqqitassanik.
- Kommuneqarfik Sermersuumi Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnik suleqatigiissutigineqarsinnaasunik sunik siunnersuutissaqarnersut.

Tilioq saaffiginnissutitsinnut akissuteqariarpat Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni ilaasortanut killiffik pillugu nalunaaruteqartoqarumaarpoq.

Tilioq pillugu annertunerusumik paasisaqarniaraanni nittartagaq aajuna: www.tilioq.gl

Inassuteqaat: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqassasoq.

Aalajangerneq: Ilisimatitsissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

3. Immikkoortut aalajangiiffigisassat

3.1 Oqaluuserisassat nutaamik aaqqissuunneqarneri

Oqaluuserisassat nutaamik aaqqissuunneqarpata malinnaaffigiuminarsissaaq, immikkoortut sorliit ilisimatitsissutaanersut imaluunniit sorliit aalajangiiffigisassaanersut, aammalu siunnersuisooqatigiit sunik anguniagaqarnersut.

Pingaaruteqarpoq, ataatsimeeqataasut tamarmik ilisimassagaat, sunik najoqqutassaqaarnerlutik, aammalu erseqqissumik allaqqassasoq, suliaq sumut tunngasoq pillugu.

Ataatsimeeriaaseq pitsanngorsarniarlugu imatut allannguuteqarnissaa kissaatigineqarpoq:

1. Oqaluuserisassat akuerineqarnerat

2. Immikkoortut ilisimatitsissutit
3. Immikkoortut aalajangiiffisassat
4. Siunnerfiit
5. Taasariaqartut allat

Inassuteqaat: oqaluuserisassat ilusaata allannguutaa akuersissutigineqassasoq

Aalajangerneq: Oqaluuserisassat aaqqissuunnerat akuersissutigineqarpoq.

3.2 Imaqarniliap ataatsimeeqataasunut nassiunneqartarnerat

Maanakkut imaqarniliat sukkanerusumik nassiunneqartalerniassammata, imaqarniliaq ataatsimeeqataasunut mailikkut nassiunneqartalissaaq, tassungalu oqaaseqaateqarniaraanni sapaatip akunnera ataaseq periarfissaassaaq.

Oqaaseqaateqartoqarnianngippat, imaqarniliaq akuerineqartutut isigineqassaaq.

Inassuteqaat: Imaqarniliap mailikkut akuersissutigineqarnissaa akuersissutigineqassasoq.

Aalajangerneq: Akuerineqarpoq.

3.3 Ataatsimiinnissamut tullermut immikkoortunik nassiussisarneq

Oqaluuserisassanut siunnersuutit siunissami innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinni allatsimut nassiunneqartalissapput, ajornanngippat ataatsimiinnginnermi ullunik qulinik sioqqutsisumik. Tamatumunnga pissutaavoq, siullermik qulakkeerneqassammat, suliaq sumut tunnganersoq pillugu ersarissumik ajornanngitsumillu tunngavilersuutitaqassasoq, aammalu suna isummerfigineqassanersoq.

Inassuteqaat: Oqaluuserisassannngortitat allatsimut nassiunneqartarnissaat akuersissutigineqassasoq.

Aalajangerneq: Akuerineqarpoq.

3.4 2022-mi Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ukiumut ataatsimiiffissaattut siunnersuut

Ataatsimiinnermi kingullermi ataatsimiittarnerit akuttussusiat pillugu aalajangiunneqarpoq, qaammatit pingasukkaarlugit ataatsimiittoqartassasoq, ataatsimiinnerillu qaammammi sisamanngornerit aappaanni imaluunniit pingajuanni ingerlanneqartassasut nal. 15.00-imiit 17-00-ip tungaanut, aammalu allatsi 2022-mut ataatsimiiffissat pillugit siunnersuuteqassasoq.

Kisianni Covid-19 pissutigalugu ukioq taanna ataatsimiinnissaq siulleq kinguartittariaqarsimavarput taamaatiinnarlugulu, taamaattumik maanakkut siullermik ataatsimiippugut.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit 2022-mi sisamariarlutik ileqqusumik ataatsimiipput, aammalu ataasiarlutik Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq ataatsimeeqatigalugu.

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit 2022-mut ukiumut ataatsimiiffissaattut siunnersuut imaappoq:

- Sisamngorneq ulloq 17. februaari 2022, nal 15.00-17.00.
- Sisamngorneq 21 aprili 2022, nal. 15.00-17.00.
- Sisamngorneq 11 aggusti 2022, nal.15.00-17.00.
- Sisamngorneq novembarip 17-iat 2022, nal. 15.00-17.00.
- Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiitamik ataatsimeeqateqarneq

Inassuteqaat: Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit 2022-mut ukiumut ataatsimiiffissaattut siunnersuut akuersissutigineqassasoq.

Aalajangerneq: Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit ukiumut ataatsimiiffissaattut siunnersuut akuersissutigineqarpoq oqaaseqaatigalugu, Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiitamik ataatsimeeqateqarnissaq aalajangerneqassasoq aatsaat qaqugu pissanersoq paasilluarneqarpat.

3.5. Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suleriaasissaatut siunnersuut 2021-2025

Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit siusinnerusukkut ataatsimiinnermi Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suleriaasissaatut siunnersuut pissarsiarereerpaat, taamaattumillu siunnersuisooqatigiit siuliisa suleriaasiat misissoreerlugu, suleriaatsimullu iluarsissutissatut kissaatit saqqummiullugit.

Ataatsimiinnermi kingullermi isumaqatigiissutigineqarpoq, suleriaaseq tullianik ataatsimiinnermi saqqummiunneqassasoq, taamaattumillu suleriaaseq imatut isikkoqarpoq:

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit suleriaasiat

Kommuneqarfik Sermersuumi Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit Malittarisassaat tunngavigalugu.

§ 1 Aaqqissuussaaneq

Kommunimut qinersinerup kingorna kommunalbestyrelse ataatsimiinnissamut siullermut ataatsimiigiaqqusissaaq.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit iluminni siulittaasumik siulittaasumullu tullersortimik toqqaallutik nammeneq inissitsitissapput.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni suleriaaseq nammineerluni aalajangersarneqartarpoq.

§ 2 Ataatsimiinnerit

Siulittaasoq Inunnut innarluutilinnut aamma tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortoqarfimmi fagcheffi suleqatigalugu ukiumut 4-6-eriarluni ataatsimiigiaqqusisarpoq. Ataatsimiinnerit imminnut tikillutik, oqarasuaatikkut/isiginnaarutikkut videokonference aqqutigalugit pisarput.

Kommunalbestyrelse ininik ataatsimiiffissanik, attaveqaqatigiinnermut atortunik, oqalutseqarnermut nutserisoqarnermullu, kiisalu oqaluuserisassanik, ilanngussanik aamma imaqarnilianik nassiussuisussanik allatsinik ikiortissanik Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnut isumaginnittuussaaq.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnut allatsit suliassat isumagisarai. Siunnersuisooqatigiit e-mailerivaat: handicapraad@sermersooq.gl, ingerlatsiviullu saaffiginnissutit siunnersuisooqatigiinnut apuunneqartarnissaat isumagisassavaat.

§ 3 Suleqatigiinneq oqaloqatigiinnerlu

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinnik ukiumoortumik killiffissioqatigiinnissamut ataatsimiigiaqqusisassaaq.

Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerisa imaqarniliorneri Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititamut, Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ataatsimiititamut kiisalu Meeqqanut Atuarfeqarnermullu Ataatsimiititamut ilisimatitsissutissatut nassiunneqartarput.

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit suliaannut malitseqartitsinissamut ingerlatsiviit allat attuumassuteqartut ilanngunneqarnissaat isumagisassavaat.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit innuttaasunik peqatigiiffinnillu inunnut innarluutilinnut attuumassutilinnik ataatsimeeqateqarnissaminut iliuseqarsinnaapput.

Suliniutit inunnut innarluutilinnut pingaarutillit tamaasa pillugit Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit tusarniarneqartassapput.

§ 4 Nipangiussisussaatitaaneq

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni ilaasortat nipangersimasussaatitaapput, sulinerminni inunnut ataasiakkaanut sulianik imaluunniit pisortanut tunngasunik sulianik oqaatigeqqusaanngitsunik ilisimasaqalissagaluarunik.

Nipangiussimasussaatitaaneq taamaatinneq ajorpoq ilaasortaq siunnersuisooqatigiinnit ilaasortaajunnaarpat.

§ 5 Atuutilerfia allannguutillu

Suleriaatsinut allannguutit ilassutilluunniit Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni amerlanerussuteqartunit akuersissutigineqarsinnaapput.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit suleriaasissaat ulloq xx qaammat 2022 akuersissutigineqarpoq siusinnerusukkullu suleriaatsit taarserneqarput.

Inassuteqaat: Suleriaasissamut siunnersuut akuersissutigineqassasoq

Aalajangerneq: Una allagaq suleriaasissamut ilanngunneqassasoq oqaaseqaasiullugu akuersissutigineqarpoq:

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni allatsip oqaluuserisassatut siunnersuutit katersortarpai, tamatumalu kingorna Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni siulittaasup Innarluutilinnut aamma Tarnikkut Nappaatilinnut Immikkoortortami Fagcheffi peqatigalugu oqaluuserisassatut siunnersuutit ataatsimeeqataasussanut nassiunneqannginnerini misissussavaat.

4. Siunnerfiit

4.1 Anguniakkat aalajangersimasut

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerminni workshoppennissamut, siunnersuisooqatigiinni ilaasortat tamaasa peqatigalugit eqqarsaqatigiiffiusussamut, piareersalaarusullutik workshoppimi anguniakkat suut sammineqarsinnaanersut eqqartorpaat.

Innarluutillit nammineersinnaanerulernissaannik ineriartortitsineq

Siulittaasup innarluutillit nammineersinnaanerulernissaannik ineriartortinneqarnissaat pingaernerutinneqassasoq nammineq pingaarnertut anguniagaralugu erseqqissaatigaa.

Ataatsimut unammilligassat ataatsimooruttarnissaat

Lisa Nielsenip inuit innarluutillit tamarmik immikkut ittunik unammilligassaqaqtartut naalli tamarmik allaanerusunik innarluuteqaraluarlutik assigiiaanik unammilligassaqaarsinnaasarmata unammilligassaat imminnut sanilliunneqarsinnaasut ilisimatitsissutigaa.

Siunnersuisooqatigiit workshoppertitsinissamik sulissuteqarlutik aallartinnissaminnut qilanaarput workshoppimilu sammineqarsinnaasut ilaat taakkartorlugit:

- Innarluutillit nammineersinnaanerulernissaat – innarluutillit nammineersinnaanerulissappata suut suliniutigineqassappat.
- Ataatsimut unammilligassat ataatsimooruttarnissaat – Innarluutillit suut ataatsimut unammilligassarineraat.

Sammisassat arlallit eqqaaneqartut workshoppimi ingerlanneqartussami aamma sammineqarsinnaapput.

- Inissaqarnikkut ajornartorsiut
- Ornittakkat taakkulu perorsaariaasii
- Sulilernissamut periarfissaq
- Inuuneq imaqarluartoq – inissiinnarneqarluni paaqutarineqarnermiit allaanerusoq
- Meeqqat atuarfianni atuartunut sunngiffimmi atuareerneramilu neqeroorutit
Meeqqat Atuarfianni immikkut atuartinneqartunut atuartunullu 16-it 18-illu akornanni ukiulinnut meeqqat atuarfiannik naammassinneqammertunut sunngiffimmi neqeroorutit.

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit ima atilimmik immikkut ittunik sammisaqartitsissasut siunnersuutigineqarpoq: Suliffeqarneq kiisalu ilinniartitaaneq sunngiffimmilu neqeroorutit, tassanilu Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmit saqqummiisoqarsinnaavoq qulaanilu immikkoortut pillugit nassuiaasoqarluni.

MALUGIUK: Ilaasortat tamarmik workshoppennissamut suut aalajangersimasut anguniagarinerlugit sammerusunnerlugillu piareersareersimassagaat inussiarnersumik qinnuigineqarput.

5. Taasariaqartut allat

5.1 Kommuni assigiinngitsuni inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit assigiinngitsut

Inuit innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiinni siulittaasup isumasioqatigiinnermut peqataaffigisaminut atatillugu, Sisimiuni inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit taavani innarluutilinnut inissialiortoqarnissaanik pilersaaruteqartoq oqaluttuarsimasut eqqaavaa.

Tamatumunnga atatillugu Sisimiut kommunianni kommuninilu allani inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit sunik suliaqarnersut tusarnissaa soqutigilersimavaa.

5.2 Inuit Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiisimasut suliarisimasaat

Ilaasortat ilaata Kommuneqarfik Sermersuumi inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiisimasut ukiuni kingullerni arlalinni suut sulissutigisarsimaneraat apequtigaa. Tamatumuunattaq suut suliarineqassanersut/suliarineqarsinnaanersut kommunillu ilaasortanit suut naatsorsuutiginaat paaserusunneqarpoq.

Imaqarniliat kommunip nittartagaanut ilineqartarput siulittaasorlu siusinnerusukkut mailimik inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suliarisimasaannut tunngassutilimmik nammineq nassiussimasaannik nassiussissaaq.